

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Голові Ради молодих вчених
при Міністерстві освіти і науки
Кращенко Ю.П.

Шановний Юрію Петровичу!

На лист Секретаріату Кабінету Міністрів України від 31.08.2016 № 31214/1/1-16 до листа Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки від 23.08.2016 № 153 МОН з урахуванням надісланої Мінфіном, Держстатом, обласними державними адміністраціями (Івано-Франківська, Кіровоградська, Запорізька) інформації щодо Резолюції форуму молодих вчених (далі – Резолюція) повідомляє.

До пункту 1 Резолюції

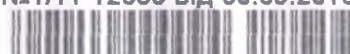
Відповідно до пункту 2 статті 24 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» представники ради молодих вчених входять до складу вищого колегіального керівного органу установи чи органу влади, при якому створено раду молодих вчених.

Рада молодих вчених при органі виконавчої влади є колегіальним виборним дорадчим органом, що може утворюватися при центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях, для сприяння захисту прав та інтересів молодих вчених.

МОН відповідно до частини четвертої статті 24 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» розроблено проект Типового положення про раду молодих вчених при органах виконавчої влади, у якому передбачено норму щодо делегування представників ради молодих вчених до складу вищого керівного органу влади, при якому створено раду молодих вчених.

До пункту 3 Резолюції

МОН підтримує позицію молодих учених стосовно необхідності вишукання державою можливостей для забезпечення виконання вимог, передбачених частиною другою статті 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» стосовно передбачення бюджетного фінансування наукової і науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 відсотка валового внутрішнього продукту України, оскільки стан фінансування наукової сфери протягом останніх десяти років є катастрофічно низьким.

Частка витрат на наукову сферу України у ВВП має стійку тенденцію до зменшення та, починаючи з 2006 року становить менше 1 відсотка, що практично ставить на межу виживання як наукові установи, так і самих учених.

Разом з тим, за інформацією Мінфіну, доведення обсягу видатків загального фонду державного бюджету на науку у 2017 році до рівня 1,7 відсотка ВВП потребуватиме додатково 39,8 млрд. гривень. Неінфляційні джерела покриття додаткових витрат бюджету на даний час відсутні.

Що стосується пропозицій молодих вчених стосовно доцільності перегляду діючої системи фінансування вищих навчальних закладів та наукових установ, які повністю утримуються за рахунок бюджетних коштів, повідомляємо таке.

Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» передбачено створення при Кабінетові Міністрів України Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (далі – Національна рада) як постійно діючого консультативно-дорадчого органу, який забезпечуватиме ефективну взаємодію представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

До функцій Національної ради, зокрема відноситимуться питання, пов'язані з підготовкою та поданням Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо формування засад державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності, підготовкою рекомендацій щодо формування державного бюджету в частині визначення загальних обсягів фінансування наукової і науково-технічної діяльності та його розподілу між базовим та конкурсним фінансуванням наукових досліджень, а також заслуховуванням та оцінюванням звітів усіх головних розпорядників бюджетних коштів, яким передбачаються видатки на наукову та науково-технічну діяльність, про стан використання зазначених коштів та отримані результати і внесення пропозицій за результатами їх розгляду.

Ураховуючи наведене, вважаємо за доцільне надати Радою молодих учених до Національної ради після її створення конкретно сформульованих пропозицій щодо переліку фактичних кроків, які, на їх думку, необхідно здійснити державою для забезпечення реорганізації діючої системи фінансування наукових установ та вищих навчальних закладів, а також підготувати перелік конкретних змін до нормативно-правових актів з цього питання.

Наявність чітко сформульованих проблемних питань та запропонованих шляхів їх вирішення дасть змогу Національній раді утворити відповідну робочу групу та залучити до її складу фахівців, до меж компетенції яких відносяться порушені у зверненні питання.

До пункту 4 Резолюції

З метою стимулювання реального сектору економіки до інвестування у впровадження інновацій та проведення наукових досліджень, Міністерство освіти і науки спільно з науковцями вузівського та академічного сектору,

представниками бізнесу та неурядових громадських організацій, розробило пакет законодавчих актів, спрямованих на створення сприятливих умов для науковців і бізнесу щодо підтримки та розвитку їх інноваційної діяльності.

Мова йде про 4 законопроекти:

«Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності»;

«Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо стимулювання інновацій)»;

«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо стимулювання інновацій)»;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інноваційної діяльності».

Проекти Законів передбачають:

1. Введення довгострокового, послідовного, конструктивного, ідеологічного документу – Стратегія інноваційного розвитку держави (на строк – 10 років), яка буде ув'язана з визначенням пріоритетів інноваційного розвитку та обсягами фінансових ресурсів, зокрема бюджетних.

2. Зміну системи державного фінансування інноваційної діяльності.

Відбувається концентрація ресурсів у одного розпорядника бюджетних коштів – Фонду розвитку інновацій, який пропонується утворити як публічну юридичну особу та має стати єдиним інструментом фінансування інноваційних проектів з боку держави.

Для більш широкого залучення інвестицій Фонд утворюється за типом «фонд фондів».

Утворення такого фонду дозволить:

сконцентрувати фінансові ресурси у одного розпорядника бюджетних коштів;

передати функцію фінансової підтримки від чиновників до «професійних фахівців»;

створити мультиплікатор для інвестицій в інновації;

підвищити ефективність вкладення бюджетних коштів;

Фонд інвестуватиме лише в суб'єкти малого та середнього підприємництва (стартап та спіноф компанії).

3. Визначення видів державної підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Пропонується розширити, конкретизувати та систематизувати види державної підтримки інноваційної діяльності.

Основні податкові преференції:

звільнення суб'єктів господарювання, виконавців інноваційних проектів, від сплати податку на прибуток у разі його реінвестування в інновації;

звільнення від сплати податку на додану вартість операцій з оплати вартості науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт, що виконуються вищим навчальним закладом та/або науковою установою, за кошти суб'єктів господарювання, що виконують інноваційні проекти.

4. Спрощення процедури отримання державної підтримки суб'єктами інноваційної діяльності:

зменшення обсягів документів для реєстрації проекту – заявнику необхідно подати заяву, проект та висновок.

зменшення строків реєстрації проекту з 3 місяців до 10 днів.

лібералізується ринок науково-технічної експертизи. Заявник сам визначає експертну організацію.

5. Формування механізмів залучення приватних вітчизняних інвестицій у розвиток інновацій через використання інститутів спільного інвестування шляхом створення венчурних фондів фінансування інноваційних проектів.

На сьогодні в Україні в інститутах спільного інвестування сконцентровані активи на суму більше ніж 300,0 млрд.грн. Разом з цим, ці активи сконцентровані в низькотехнологічних укладах економіки. Створивши додаткові стимули для ІСІ ми плануємо залучити їх ресурси у висотехнологічні сектори економіки.

6. Спрощення механізму реалізації спільної діяльності за участі бюджетних установ (університетів та наукових установ) та суб'єктів підприємницької діяльності шляхом запровадження механізму публічно-приватного партнерства у сфері інноваційної діяльності.

Внесення змін до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та прийняття Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», яким визначаються засади і форми публічно-приватного партнерства у сфері інноваційної діяльності та фінансових відносин, які виникають при такому партнерстві, дозволить активізувати спільну діяльність бюджетних установ (вищі навчальні заклади, наукові установи) та суб'єктів підприємницької діяльності, що в свою чергу призведе до підвищення ефективності комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності та стане механізмом залучення приватних коштів у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності з мультиплікатором не менше 2.

7. Впровадження механізму оцінки ефективності роботи органів державної влади в частині їх підтримки інноваційної діяльності. Це дозволить громадськості здійснювати контроль за їх роботою та відповідно підвищить відповідальність органів державної влади.

Пакет законопроектів проходить стадію погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та після її завершення буде внесено на розгляд Уряду.

До пункту 5 Резолюції

Починаючи з 2015 року Міністерством вживаються заходи щодо реформування підприємств державної системи науково-технічної інформації (так звані центри науково-технічної інформації) шляхом ліквідації та приєднання їх до університетів з утворенням на їх базі бізнес-інноваційних центрів. Однією з головних функцій Центру стане акселерація, підтримка ідей, проектів та стартапів науковців, студентів та створення бізнес-моделі

впровадження інноваційного продукту.

Зазначена реформа потребує відповідного часу, що пов'язано із залученням ресурсів, пошуком та підготовкою фахівців, разом з цим Міністерством вже утворено 8 бізнес-інноваційних центрів як структурних підрозділів Житомирського технологічного університету, Національного університету водного господарства та природокористування, Луцького національного технічного університету, Національного університету «Львівська політехніка», Донецького національного університету, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Чернігівського національного технологічного університету та Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка.

До пункту 6 Резолюції

МОН підтримує позицію, висловлену на Форумі молодих учених стосовно необхідності перегляду нормативів добових витрат та граничних витрат на найм житлового приміщення на добу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98.

Однак, вказане проблемне питання стосується не лише наукових та науково-педагогічних працівників, а й усіх державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

Відповідно до Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375, Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику.

Зважаючи на це, саме Міністерство фінансів відповідно до покладених на нього завдань розробляє нормативи витрат на відрядження працівникам установ та організацій, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, а також відповідні інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон. Станом на сьогодні така інструкція затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59 (у редакції наказу Міністерства фінансів України 17.03.2011 № 362), останні зміни до якої вносилися у серпні 2015 року.

Враховуючи наведене, вважаємо за доцільне звернутися до Кабінету Міністрів України з проханням дати доручення Міністерству фінансів переглянути чинні нормативи витрат на відрядження з урахуванням реальних цін та тарифів та внести відповідні зміни до нормативно-правових актів з цього питання.

До пункту 7 Резолюції

З метою збільшення вікової межі молодих учених, які беруть участь у конкурсах наукових проектів для надання грантів Президента України, що проводить і фінансує Державний фонд фундаментальних досліджень,

передбачається приведення Положення про порядок надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених, затвердженого Указом Президента України від 24 грудня 2002 року № 1210, у відповідність до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

До пункту 12 Резолюції

За даними Державної служби статистики, інформація щодо кількості виконаних наукових та науково-технічних робіт та їх обсягу, джерел фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт, а також кількості працівників у наукових організаціях, у тому числі дослідників, які розподіляються за віком та науковими ступенями, збирається на підставі форми державного статистичного спостереження № 3-наука (річна) «Звіт про виконання наукових та науково-технічних робіт».

Узагальнені дані за формою № 3-наука (річна), у тому числі щодо кількості дослідників в організаціях, які виконують наукові та науково-технічні роботи, за віковими категоріями та науковими ступенями щорічно оприлюднюються в тематичному статистичному збірнику «Наука та інноваційна діяльність в Україні». Зазначений збірник розміщується на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі «Публікації»/«Економічна статистика»/«Наука, технології та інновації».

Також, що чергове видання зазначеного збірника містить дані щодо кількості дослідників віком до 35 років та дослідників-докторів наук віком до 40 років, що відповідає визначенню «молодий учений» згідно з чинним законодавством у сфері науково-технічної діяльності.

Відповідно до плану державних статистичних спостережень на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 201-р, термін оприлюднення чергового видання - 30.09.2016.

Крім того, форму державного статистичного спостереження № 2-3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 20__/_ навчального року» передбачається передати до адміністративної звітності Міністерства освіти і науки України (далі - МОН), починаючи зі звіту на початок 2017/2018 навчального року, урахувавши те, що:

згідно з Положенням про Міністерство освіти і науки України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630, Міністерство забезпечує ведення та функціонування Єдиної державної електронної бази з питань освіти, інших державних електронних баз та реєстрів, інших інформаційних систем у сфері, що належить до його компетенції;

відповідно до Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 752, Єдина державна електронна база з питань освіти (далі - Єдина база) є автоматизованою системою збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреби фізичних та юридичних осіб. До Єдиної бази вносяться дані щодо дітей шкільного віку, вступників, студентів

(курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів, випускників навчальних закладів, їх рівнів та ступенів освіти, дані щодо навчальних закладів незалежно від форми власності та підпорядкування;

розпорядником Єдиної бази є МОН, яке затверджує порядок її формування та функціонування, встановлює склад відомостей і даних Єдиної бази, у тому числі персональних, процедури їх оброблення, здійснює контроль за забезпеченням захисту таких даних.

З повагою
Заступник Міністра освіти і
науки України

М.В. Стріха